

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 maja 2017 roku (znak (...) - 2005) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił kapitał początkowy K. S. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od 1 stycznia 1978 roku do 31 grudnia 1987 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 88,32% i został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 1.078,29 zł. Przyjęto łącznie 24 lat, 11 miesięcy i 8 dni (299 miesięcy) okresów składkowych oraz 6 dni (0 miesięcy) okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 73,48%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 117.993,04 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów: od dnia 2 maja 1978 roku do dnia 2 maja 1978 roku, od dnia 4 września 1978 roku do dnia 4 września 1978 roku, od dnia 2 listopada 1978 roku do dnia 2 listopada 1978 roku, od dnia 30 grudnia 1978 roku do dnia 30 grudnia 1978 roku, od dnia 19 czerwca 1979 roku do dnia 19 czerwca 1979 roku oraz od dnia 25 lipca 1979 roku do dnia 25 lipca 1979 roku, gdyż w tych okresach ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

W dniu 26 czerwca 2017 roku odwołanie od powyższej decyzji złożyła pełnomocnik ubezpieczonego E. S. wnosząc o jej zmianę w części dotyczącej ustalenia przez organ rentowy kapitału początkowego z pominięciem okresu pracy świadczonej w latach 1984 - 1985 w (...) w S., a tym samym osiągniętych w tym czasie przez skarżącego dochodów.

Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art.173 ust.1 i 3 w zw. z art.174 ust.1-3 w zw. z art.53 w zw. z art.6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez ich błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, iż przy ustalaniu kapitału początkowego nie może zostać zaliczony okres pracy świadczonej przez skarżącego w latach 1984 - 1985 w (...) w S., a tym samym osiągniętych w tym okresie przez skarżącego dochodów z uwagi na ich niewystarczające udokumentowanie.

Wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem okresu pracy świadczonej przez ubezpieczonego w latach 1984 - 1985 w (...) w S., a tym samym osiągniętych w tym okresie dochodów oraz o zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na rzecz K. S. kosztów postępowania.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że z załączonych dokumentów w postaci świadectwa pracy z dnia 9 grudnia 2002 roku, legitymacji ubezpieczeniowej oraz zaświadczenie z dnia 9 grudnia 2002 roku wynika, że ubezpieczony w okresie od 12 lipca 1983 roku do dnia 25 czerwca 1985 roku był członkiem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w S. i w tym czasie wykonywał pracę traktorzysty. (...) potwierdziła, że ubezpieczony w 1983 roku pracował 154 dni, w 1984 roku 321 dni, a w 1985 roku 154 dni. Dniówkom tym nie odpowiada natomiast wynagrodzenie stwierdzone zapisami w legitymacji ubezpieczeniowej, bo skoro ubezpieczony w 1985 roku pracował przez 6 miesięcy to wątpliwe jest, aby jego dochód wyniósł tyle samo co w 1984 roku, gdzie przepracował ok. 12 miesięcy. Zdaniem organu rentowego wątpliwości budzi też średnie miesięczne wynagrodzenie ubezpieczonego w latach 1984-1985, które wg zapisów legitymacji wynosiło 18.090 zł, podczas gdy w 1983 roku ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 8.089 zł. Zdaniem organu rentowego wprost niemożliwy i niespotykany jest wzrost miesięcznego wynagrodzenia o ponad 100%. Tym bardziej, że dla porównania najniższe wynagrodzenie dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy w tym okresie wynosiło 5.400 zł (od dnia 1 września 1982 roku - do dnia 1 stycznia 1987 roku).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony K. S. urodził się dniu (...).

W dniu 17 stycznia 2005 roku ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

(wniosek z dnia 17 stycznia 2005 roku k. 1akt ZUS)

Decyzją z dnia 2 marca 2007 roku (znak (...) - 2005) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy K. S. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 74,61% i został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 910,91 zł. Przyjęto łącznie 24 lat, 11 miesięcy i 8 dni tj. 299 miesięcy okresów składkowych oraz 6 dni tj. 0 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 73,48%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 106.661,06 zł.

(decyzja z dnia 2 marca 2007 roku k. 41 - 43 akt ZUS)

Do obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął następujące dochody stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonego uznając je za najkorzystniejsze dla ubezpieczonego:

- 1978 rok – 64.814,91 zł;
- 1979 rok – 99.971,96 zł;
- 1980 rok – 102.229,56 zł;
- 1981 rok – 111.914,56 zł;
- 1982 rok – 59.031,50 zł;
- 1983 rok – 109.836 zł;
- 1985 rok – 87.358 zł;
- 1986 rok – 247.085 zł;
- 1987 rok – 241.781 zł;
- 1988 rok – 294.049 zł;
- 1989 rok – 2.137.759 zł;
- 1990 rok – 9.806.368 zł;
- 1991 rok – 17.441.089 zł;
- 1992 rok – 23.987.000 zł;
- 1993 rok – 29.462.945 zł;

- 1994 rok – 21.020.900 zł;
- 1995 rok – 3.658,56 zł;
- 1996 rok – 4.667,14 zł;
- 1997 rok – 5.725,46 zł;
- 1998 rok – 6.831,30 zł;

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 45 akt ZUS)

Zaskarżoną decyzją z dnia 31 maja 2017 roku (znak (...) - 2005) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie z urzędu ustalił kapitał początkowy K. S. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1978 roku do 31 grudnia 1987 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 88,22% i został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 1.078,29 zł. Przyjęto łącznie 24 lat, 11 miesięcy i 8 dni tj. 299 miesięcy okresów składkowych oraz 6 dni tj. 0 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 73,48%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 117.993,04 zł.

(decyzja z dnia 31 maja 2017 roku k. 51 - 52 akt ZUS)

Do obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął następujące dochody stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonego uznając je za najkorzystniejsze dla ubezpieczonego:

- 1978 rok – 67.614,91 zł;
- 1979 rok – 99.971,96 zł;
- 1980 rok – 102.229,56 zł;
- 1981 rok – 111.914,56 zł;
- 1982 rok – 59.031,50 zł;
- 1983 rok – 109.836,00 zł;
- 1984 rok – 0,00 zł;
- 1985 rok – 87.358,00 zł;
- 1986 rok – 247.085,00 zł;
- 1987 rok – 241.781,00 zł;

(obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 53 akt ZUS)

Do ustalenia wysokości wynagrodzenia za 1983 rok Zakład przyjął również wynagrodzenie osiągnięte przez ubezpieczonego w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w S. w kwocie 45.300 zł wskazane w legitymacji ubezpieczeniowej.

(legitymacja ubezpieczeniowa – k.11 akt ZUS, wykaz wprowadzonych dochodów – k.49 – 50 akt ZUS)

Ubezpieczony w okresie od dnia 12 lipca 1983 roku do dnia 25 czerwca 1985 roku pracował jako członek spółdzielni w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w S. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku traktorzysty. W poszczególnych latach pracował w następującym wymiarze:

- w 1983 roku 154 dni,
- w 1984 roku - 312 dni,
- w 1985 roku 154 dni.

(świadczenie pracy z dnia 9 grudnia 2002 roku k. 8 akt ZUS, zaświadczenie o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy z dnia 9 grudnia 2002 roku k. 14 – 14 odwrot)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów z ww. dokumentów.

W toku postępowania ubezpieczony nie przedstawił wiarygodnych dowodów na potwierdzenie wysokości wynagrodzenia jakie otrzymywał w spornym okresie w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w S..

W ocenie Sądu dokument w postaci kserokopii legitymacji ubezpieczeniowej w zakresie zapisów dotyczących wynagrodzenia za lata 1983-1985 nie stanowi wiarygodnego dowodu potwierdzającego wysokość wynagrodzenia w latach 1984-1985.

Wynagrodzenie ubezpieczonego wpisane w legitymacji ubezpieczeniowej w porównaniu z danymi o liczbie dni pracy w roku zawartymi w zaświadczeniu o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy nie pozwala na uznanie zapisów w legitymacji za rzetelne i odpowiadające rzeczywistości osiąganym zarobkom.

Zaświadczenie o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy zostało wydane w dniu 9 grudnia 2002 roku na podstawie posiadanych przez Spółdzielnię dokumentów. Wpis w legitymacji został dokonany w dniu 26 czerwca 1985 roku, w dniu zakończenia pracy przez ubezpieczonego. Z treści zapisów w legitymacji wynika, iż w 1984 roku jaki i 1985 roku ubezpieczony otrzymał wynagrodzenie na takim samym poziomie – 217.080 zł, pomimo że w 1984 roku pracował przez 12 miesięcy, zaś w 1985 roku jedynie przez pół roku a dokładnie do dnia 25 czerwca 1985 roku. Przy czym przeciętne miesięczne wynagrodzenie we wskazanych latach było na takim samym poziomie to jest 18.090 zł. Co sprawia, iż nie możliwym było - z matematycznego punktu widzenia - uzyskanie wynagrodzenia w takiej samej wysokości zarówno za pół roku jaki za cały rok pracy przy zachowaniu uposażenia miesięcznego na jednakowym poziomie. Dodatkowo z zapisów legitymacji wynika, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie ubezpieczonego w 1983 roku wynosiło 8.089 zł, natomiast w roku kolejnym tj. 1984 roku kształtowało się na poziomie już 18.090 zł. A zatem wzrosło w tak krótkim czasie przeszło 100%. Także wynagrodzenie za 1985 rok zgodnie z wpisem w legitymacji miałyby wzrosnąć o niemal 100% w stosunku do wynagrodzenia z 1984 roku, bowiem ubezpieczony przez okres od 1 stycznia do 25 czerwca 1985 roku miałby otrzymać wynagrodzenie odpowiadające wysokości rocznego wynagrodzenia za 1984 rok. Natomiast z zaświadczenia o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy wynika, iż w 1983 roku ubezpieczony przepracował 154 dni, w 1984 roku 312 dni a w 1985 roku 154 dni. Powyższe nieścisłości skutkują brakiem możliwości uznania zapisów zamieszczonych w przedłożonej legitymacji ubezpieczeniowej za rzetelne, W konsekwencji dokument ten nie mógł stanowić wiarygodnego źródła dowodowego, co do rzeczywistości osiągniętych w spornym okresie przez ubezpieczonego wynagrodzeń.

Dodatkowo zwrócić należy uwagę, że również ubezpieczony nie był w stanie wskazać jakie wynagrodzenie w latach 1983 - 1985 uzyskiwał będąc zatrudnionym w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w S.. Jedynie kojarzył, że było ono wysokie, ponieważ dużo pracował w nadgodzinach. Jednak - przy braku dowodów z dokumentów - nie jest możliwe oparcie się na twierdzeniach odwołującego się jako wystarczających do ustalenia wysokości osiąganego w spornym okresie wynagrodzenia

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jest niezasadne i skutkuje oddaleniem odwołania.

Zgodnie z treścią art.174 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz. 1383, z późn. zm.), kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12.

Natomiast zgodnie z ust.2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 ww. przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art.15, 16, 17 ust.1 i 3 oraz art.18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust.7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Z kolei z mocy art.15 ust.1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę.

Z kolei ust.6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust.4 w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust.3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty,

oraz

- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. III UZP 2/03 – tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, iż zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonym dokonanie wyboru, w ramach prawa, najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Zgodnie z art.16 cytowanej ustawy przy ustalaniu kolejnych dziesięciu lat kalendarzowych – przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Zgodnie z §21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art.473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Wskazana regulacja §21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku §20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97).

Mając powyższe na uwadze Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornym okresem zatrudnienia ubezpieczonego oraz dopuścił dowód z zeznań ubezpieczonego.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było nieuwzględnienie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wynagrodzenia za okres zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 1 stycznia 1984 roku do dnia 25 czerwca 1985 roku w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w S.. Wynagrodzenie za okres od 12 lipca 1983 roku do 31 grudnia 1983 roku jakie ubezpieczony osiągnął w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w S. zostało przyjęte do ustalenia wysokości dochodu za ten rok i tym samym okres ten był niesporny między stronami.

Ubezpieczony w toku postępowania nie przedstawił wiarygodnych dowodów świadczących o wysokości osiągniętych zarobków z okresu pracy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w S. od dnia 1 stycznia 1984 roku do dnia 25 czerwca 1985 roku, co dało by Sądowi podstawę do oceny w kontekście zarzutów podniesionych w odwołaniu prawidłowości zaskarżonej decyzji z dnia 31 maja 2017 roku ustalającej wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku. Ubezpieczony na rozprawie w dniu 22 stycznia 2018 roku zeznał, że nie pamięta jakie wynagrodzenie faktycznie otrzymywał, jedynie, że było ono wysokie. Natomiast zapisy złożonej legitymacji ubezpieczeniowej nie mogły stanowić rzetelnego źródła dowodowego faktycznie osiągniętych przez ubezpieczonego zarobków, ponieważ ujawnione nieścisłości pozbawiały wiarygodności przedmiotowy dokument. Jak wynika z treści wskazanego dokumentu ubezpieczony w 1984 roku jaki i 1985 roku otrzymał wynagrodzenie na takim samym poziomie – 217.080 zł, pomimo że w 1984 roku pracował przez 12 miesięcy zaś w 1985 roku do dnia 25 czerwca 1985 roku. Przy czym przeciętne miesięczne wynagrodzenie we wskazanych latach było na takim samym poziomie 18.090 zł. Co sprawia, iż nie możliwym było - z matematycznego punktu - uzyskanie wynagrodzenia w takiej samej wysokości zarówno za pół roku jaki za cały rok pracy przy zachowaniu uposażenia miesięcznego na jednakowym poziomie. Dodatkowo z zapisów legitymacji wynika, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie ubezpieczonego w 1983

roku wynosiło 8.089 zł, natomiast w roku kolejnym kształtowało się na poziomie już 18.090 zł. A zatem wzrosło w tak krótkim czasie przeszło 100%, co zdaniem Sądu Okręgowego jest mało prawdopodobnym. W tej sytuacji skorzystanie z przedmiotowego dowodu nie było możliwe, a co za tym idzie, dokument ten nie mógł stanowić wiarygodnego źródła dowodowego co do rzeczywiście osiągniętych w spornym okresie przez ubezpieczonego wynagrodzeń.

W ocenie Sądu brak też było podstaw do przyjęcia za ten okres minimalnego wynagrodzenia pracowników stosownie do art.15 ust 2a ww. ustawy o emeryturach i rentach, zgodnie z treścią którego jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawanie w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Przepis ten nie może mieć zastosowania do ubezpieczonego, gdyż ubezpieczony w spornym okresie nie pozostawał w stosunku pracy, lecz podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu pracy w charakterze członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej. Oznacza to, że za okresy tej pracy - w braku dowodów na okoliczność wysokości uzyskiwanego z tytułu tej pracy dochodu - nie można uwzględnić kwot minimalnego wynagrodzenia pracowników.

Nie jest możliwe ustalenie wysokości kapitału początkowego wyłącznie na podstawie twierdzeń ubezpieczonego. Wskazać należy, iż nie jest rzeczą Sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96). Podobnie, w wyroku z dnia 7 października 1998 roku (II UKN 244/98) Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 roku nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

A zatem żądanie ubezpieczonego w zakresie ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego nie może zostać uwzględnione. Ubezpieczony nie udowodnił bowiem, że w spornym okresie osiągał wynagrodzenie zgodnie z zapisami znajdującymi się w legitymacji ubezpieczeniowej. Wysokość wynagrodzenia powinna być wykazana przez ubezpieczonego wiarygodnym dowodami, z których będzie wynikało w jakiej wysokości wynagrodzenie zostało wypłacone. Dowody te muszą być jednoznaczne, bowiem nie jest możliwe przyjęcie wynagrodzenia hipotetycznego, uśrednionego, jeśli nie znajduje potwierdzenia w dowodach z dokumentów.

Sąd Okręgowy mając powyższe okoliczności na uwadze, na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c., zaskarżoną decyzję uznał za prawidłową i oddalił odwołanie.

(E.W.)

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonego, pouczając ją o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.

20 lutego 2018 roku